

**Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2024**

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a X-a

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Pentru români [...] deschiderea lucrărilor Congresului [de pace de la Paris, 1856] coincidea cu momentul maxim al propagandei unioniste în Occident, al amplificării legăturilor cu personalități de seamă ale vieții politice și culturale din Occident; coincidea cu un moment de viguroasă afirmare a solidarității opiniei publice europene cu cauza Unirii Principatelor (manifestată prin gazetele franceze, belgiene, engleze, ș.a., precum și pe alte căi).

Problema Unirii Principatelor este ridicată în dezbatere din nou de către reprezentantul Franței – de data aceasta, ministrul de externe francez, Alexandre Walewski – în ședința din 25 februarie/8 martie, când s-au afirmat pozițiile diferite ale marilor puteri (propunerea viza, de data aceasta, formula Unirii sub un principe străin). Rusia se declară favorabilă Unirii, interesată în dezbinarea foștilor aliați, Prusia și Sardinia sprijină Unirea ca unele care erau interesate în realizarea propriilor unități statale; cu unele ezitări, s-a pronunțat, în această fază a evoluției diplomației europene, și Anglia. Pe o poziție hotărât potrivnică s-au afirmat Turcia și Austria, prima, alarmată că Unirea Principatelor urma să fie un pas spre independență; a doua, alarmată că înfăptuirea unui stat național român putea să ofere un model de urmat pentru alte popoare aflate sub stăpânire austriacă și, în primul rând, un pol de atracție pentru românii aflați sub această stăpânire. Pretextul invocat de aceste două puteri, în susținerea poziției lor, a fost acela că românii nu doresc Unirea.”

(Nicolae Isar, *Istoria modernă a românilor 1774/1784-1918*)

B. „Regele Danemarcei poseda cu titlul de proprietate personală, trei ducate în sudul peninsulei Iutlanda: Schleswig, Holstein și Lauenburg. Toate trei sunt populate de germani, cu excepția ducatului Schleswig. În plus, celelalte două fac parte din Confederația germanică. [...]

Folosind drept pretext un eventual conflict succesorial la moartea regelui Danemarcei, Bismarck reușește să atragă Austria într-un război la sfârșitul căruia statul scandinav renunță la cele trei ducate. După care [...] cancelarul discută cu guvernul de la Viena despre succesiune. Discuție dificilă, întreruptă de amenințări, care se termină prin Convenția de la Gastein din 1865. Austria anexează Holsteinul, iar Prusia păstrează ducatele Schleswig și Lauenburg. În plus, ea își rezervă administrarea portului Kiel din Holstein, cu dreptul de a construi un canal care să lege Baltica de Marea Nordului.“

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

C. „Prusia [...] adresează permanent guvernului de la Viena reproșuri legate de administrarea Holsteinului, acuzându-l chiar că întreține aici o atmosferă revoluționară. [...] În atmosfera tensionată pe care a creat-o în mod intenționat, singura soluție posibilă este mersul înainte: la 7 iunie 1866, trupele prusace invadează Holsteinul, iar Bismarck propune o restaurare a Confederației germanice care să excludă Austria. În afară de statele Germaniei de nord, majoritatea Dietei este de partea Austriei, și la 11 iunie ia hotărârea să ordone mobilizarea generală împotriva Prusiei. [...] În războiul care începe, rezultatul nu poate fi decât unul: ori Prusia unifică Germania sub tutela sa, ori va fi eliminată. [...] Zdrobite de armata prusacă, trupele austriece se împrăștie în dezordine, lăsând liber drumul spre Viena. [...]

Pacea de la Praga consfințește victoria prusacă, modificată de intervenția Franței. [...] Austria [...] cedează Prusiei ducatul de Holstein, care nu prezintă pentru ea decât un mic interes și dă Veneția Franței, care o retrocedează imediat Italiei. [...] Noile teritorii anexate (Hanovra, Hesse-Kassel, Nassau, Frankfurt) îi sporesc populația cu 4 milioane de locuitori. [...]

Sigur de promisiunile lui Bismarck după semnarea păcii, Napoleon al III-lea își cere «recompensa». El este presat de opinia publică franceză, neliniștită de apariția la granița hexagonului a unui stat puternic și ambițios, și indignată să-l vadă pe împărat preocupat mai mult de soarta națiunilor decât de propriul interes național. Napoleon al III-lea cere mai întâi malul stâng al Rinului împreună cu teritoriile care se află sub autoritatea Hessenului și a Bavariei.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **A**, două informații referitoare la manifestarea acțiunilor unioniste din străinătate. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **C**, două consecințe ale relațiilor internaționale pentru statul francez. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **A**, două asemănări între atitudinile Marilor Puteri față de unirea românilor. **4 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la acțiunile Prusiei, susținând-o cu câte o informație selectată din sursele **B** și **C**. **8 puncte**
5. Prezentați două consecințe ale faptelor istorice la care se referă sursa **A** pentru evoluția spațiului românesc extracarpatic în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia constituirea Germaniei a influențat evoluția relațiilor internaționale din ultimele trei decenii ale secolului al XIX-lea. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **evoluția statului și a societății din spațiul european, în secolele al XVII-lea - prima jumătate a secolului al XIX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două consecințe ale *problemei orientale* pentru Țările Române în secolul al XVIII-lea;
- prezentarea a două consecințe ale relațiilor internaționale asupra Țărilor Române, în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- menționarea a două asemănări și a două deosebiri dintre faptele istorice din secolul al XVII-lea referitoare la "Revoluția glorioasă" și cele din secolul al XVIII-lea din cadrul Revoluției franceze;
- prezentarea unei asemănări între acțiunile desfășurate în Europa Occidentală, în perioada 1800-1814;
- formularea unei opinii referitoare la cauzele declanșării mișcărilor revoluționare din Europa Occidentală, în anul 1848, și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea sintezei**, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea sintezei** în limita de spațiu precizată.